

Her er Jensens krav til Oljefondet

Siv Jensen passer på Norges største sparegris.
Foto: Mikaela Berg

Halvannet år etter at finansminister Siv Jensen (Frp) fikk råd om at Oljefondet bør rapportere mer detaljert, har Finansdepartementet trykket på sendeknappen.

OLJEFONDET

Espen Linderud
Oslo

26. juni i år sendte Finansdepartementet brevet som skisserer hvordan det vil at Oljefondet rapporterer avkastning og risiko i fremtiden. Finansdepartementet fikk anbefaling om mer detaljert rapportering i en rapport fra en ekspertgruppe i januar 2014, og nå tar altså departementet første skritt i retning av økt rapportering. Norges Bank Investment Management (NBIM), som forvalter Oljefondet, har fått kritikk for mangelfull og selektiv rapportering. Statssekretær Paal Bjørnestad (Frp) svarte på kritikken med at departementet ville stille krav om mer detaljert rapportering.

Hva bidrar?

Siden oppstart har Oljefondet

klart en årlig avkastning som er 0,26 prosentpoeng bedre enn referanseindeksen, handlelisten med aksjer og obligasjoner.

Oljefondet har flere strategier for å slå markedet. Finansdepartementet viser i brevet til ekspertgruppen som anbefaler at «rapportering av meravkastning og risiko skal skille mellom bidrag» fra de ulike strategiene:

● Smart indeksforvaltning

Innebærer at Oljefondet gjør visse tilpasninger til referanseindeksen for å benytte fondets fordeler fremfor å følge referanseindeksen som en blind mann følger sin førerhund.

● Faktorstrategier

Visse typer aksjer og obligasjoner har innebygget noe mer risiko, og ved å kjøpe mer av denne typen verdipapirer kan fondet på en nærmest mekanisk måte høste ekstragevinst over tid. Slike systematiske risikofaktorer er blant annet småaksjer, vinneraksjer og lite likvide aksjer.

● Aksjeveddemål

Her gjøres analyse av enkeltaksjer og disse kjøpes eller selges på bakgrunn av denne analysen. Dette er de såkalte veddemålene i aksjemarkedet - man vedder på at det er feilprising i markedet.

Ønsker velkommen

Det er sistnevnte strategi som har fått pepper i DN. En analyse finansprofessor Richard Priestley og risikoekspert Halvor Hoddevik har gjort viser at Oljefondets veddemål i aksjemarkedet har levert

null og niks av meravkastning justert for risikoen som tas.

Etter en del frem-og-tilbake har Oljefondet innrømmet at deres egne analyse - som viser det stikk motsatte - egentlig ikke var egnet for å si noe fornuftig om aksjeveddemålene.

Departementet ber Norges Bank i brevet om råd for hvordan rapporteringskravene konkret kan utformes.

«Norges Bank bes med utgangspunkt i forslagene fra ekspertgruppen om å vurdere og gi råd om hvordan rapporteringskravene (...) kan utvides. Samtidig bes banken vurdere hvordan metodene og dataene som ligger til grunn for rapporteringen av avkastning og risiko kan beskrives best mulig slik at resultatberegningene blir etterprøvbare og transparente», skriver departementet i brevet.

Oljefondet har for lengst varslet økt rapportering.

- Vi merket oss at risikodirektør Dag Huse uttalte at NBIM, før de legger frem neste rapport, vil invitere til innspill om hvordan de best mulig kan rapportere rundt risikjustert meravkastning, herunder hvilke data som bør offentliggjøres og i hvilket format disse bør gjøres tilgjengelig, samt at de også vil redegjøre for hovedbidrag til meravkastning. Dette er noe vi ønsker velkommen», sier statssekretær Bjørnestad i en epost til DN.

espen.linderud@dn.no

Oljefondet

- Oljefondet, formelt Statens pensjonsfond utland, er på rundt 7000 milliarder kroner fordelt på aksjer, obligasjoner og eiendom.
- Har siden oppstart i 1998 hatt en årlig avkastning på fire prosent etter fradrag for kostnader og justering for prisvekst.
- Forvaltes av Norges Bank Investment Management.

Dette er saken

- Oljefondet har fått kritikk for mangelfull og selektiv rapportering.
- Fondet svarte på kritikken med å gi en rapport med det finansprofessor kalte «tulle-tall».
- En uavhengig analyse viser at Oljefondets veddemål i aksjemarkedet er en flopp.
- Oljefondet innrømmet siden at deres egne tall - som viste det stikk motsatte - egentlig ikke var egnet til å vurdere bidraget fra aksjeveddemålene.

DN 22. juni

DN 8. juli